

ARBITRUL

„Pentru a se evita incidente între arbitri și jucători..." „Spre a-i apăra pe arbitri de molestările publicului..." „În vederea protejării arbitrilor de violențele iscate de sentințele date..." etc. Astfel de fraze se citesc mereu în presa sportivă, dovadă că bieții arbitri au în adevăr nevoie să fie puși sub scutul unor măsuri protecționiste, ca nu cumva să le cășuneze vreun neajuns jucătorii, publicul sau chiar unii și alții laolaltă. Aceasta nu numai fiindcă unii cred că intervenția arbitrilor este în exces și strică mișcarea și progresia jocului, dar și fiindcă există pretutindeni și întotdeauna „cealaltă parte", adică aceia care ar vrea să cîștige și nu sînt în stare, sau aceia care pierd și n-ar dori de fel, sau aceia care își mai imaginează, cu o naivitate simulată, că scopul scuză mijloacele. Urmează atunci, din partea fanaticilor, cele mai necumpătate injurii, pe care le varsă asupra arbitrilor, pecetluiți de ei cu epitetele de incapabil, chior, mărginit ori chiar „cumpărat" de echipa adversă.

Eu însă cred în deplina inocență a arbitrilor, a celor onești, de bună seamă, fiindcă de ceilalți nu mă ocup, o dată ce ei, puțini cîți mai sînt, uzurpă doar titlul și funcția de judecători sportivi. Cred, zic, în această deplină inocență a lor, pentru că eu însumi am fost arbitru, nu de fotbal sau de vreo altă disciplină sportivă, firește, ci de competiții artistice. Deosebirea este destul de mare, recunosc, dar numai la o privire superficială, deoarece relația de la obiectul judecat la judecător e cam aceeași. Știu cîte probleme și frămîntări de conștiință îi muncesc pe astfel de judecători, uneori într-un răgaz mai lung de deliberare, alteori în fulgerul scurt al clipei trecătoare. Nu în toate cazurile sentința corespunde judecății generale, dar în toate cazurile ea este adecvată cu opinia, capacitatea, acuitatea de observație și puterea de sinteză a judecătorului.

Un arbitru este cea mai potrivită articulație dintre joc și publicul care îl urmărește. Arbitru și public se identifică în plăcerea jocului, cu osebirea că arbitrului îi lipsește pasiunea părtinitoare a mulțimii; el judecă obiectiv, ceea ce mulțimea judecă subiectiv, aplicînd canoanele disciplinei cu strictețe. Dacă n-ar fi arbitrul, competițiile s-ar putea transforma ușor în încăierări de troglodiți, care ar face multe victime nevinovate.

Pentru cei ce se interesează de sport ca de un joc, avînd interferențe cu artisticul, judecata aceasta pare de la sine înțeleasă. Ceilalți urmează neapărat să caute să înțeleagă intangibilitatea arbitrului, care nu reprezintă nici publicul, nici pe jucători, ci principiul abstract care prezidează jocul și îl diferențiază de ciomăgeala primitivă.

Este ușor, firește, să osîndești pe un arbitru, deciziile aduse de el, concepția sa asupra desfășurării unei competiții, dar e mult mai greu s-o faci cînd te întrebi cum ai fi procedat tu însuți în locul lui. Și, mai ales, ce-ai fi simțit cînd te huiduiau de o parte cei din tribune, de altă parte te omorau, dn vîrful genelor, jucătorii. Eu țin neapărat cu arbitrii, fiindcă știu ce-am simțit cînd, părăsind mai demult sala unui teatru, împreună cu colegii mei din juriul unui mic festival, am auzit murmurele de nemulțumire ale suporterilor celor rămași fără premii. Și, în sală, nu erau decît vreo trei sau patru sute de oameni! Oare ce se întîmplă în sufletul arbitrilor, cînd, în tribunele ce „murmură", se află vreo treizeci sau patruzeci de mii de suporteri nemulțumiți?

Stimați-i pe arbitri, fiindcă în ei se concentrează, de obicei, ceea ce este mai bun în sportivitatea jucătorilor și în conștiința publicului!

George SBARCEA

Un interviu acordat în exclusivitate ziarului „SPORTUL"

DIMINEȚILE PREȘEDINTELUI FINLANDEI, URHO KEKKONEN, POVESTITE DE EL ÎNSUȘI, PENTRU TINERETUL SPORTIV ROMÂN

Trimit tineretului sportiv român salutările mele cele mai călduroase.
URHO KEKKONEN

— Ce rol joacă exercițiul fizic și sportul în viața omului contemporan?

— Sportul este o mișcare populară, pe care omul modern e greu s-o ignoreze. Sportul face participanți activi din tineri, iar generațiile mai vîrstnice urmăresc evenimentele sportive ca pe acele manifestări care aduc cu sine entuziasmul.

— Campion și recordman în atletism și schi, apoi secretar și președinte al federației de atletism, al organizației sporturilor din patria dumneavoastră și lider al Comitetului Olimpic Finlandez — ne puteți oare vorbi despre cea mai puternică amintire din viața dumneavoastră de sportiv?

— Desigur, am multe amintiri fericite din zilele mele de sport competițional, însă ceea ce mi-a rămas cel mai viu în memorie este camaraderia incomparabilă dintre noi, sportivii.

— Acum, cînd înalta muncă pe care o depuneți în fruntea Finlandei vă absoarbe principalele preocupări, mai acordați interes sportului?

— Nu știu dacă ceea ce fac acum mai poate fi privit drept sport, în sensul strict al cuvîntului. Schiez peste o mie de kilometri în lunile de iarnă și parcurg, pe jos, în restul anului, în fiecare dimineață, distanțe între 5 și 15 kilometri, într-o drumeție solitară.

— Finlanda a fost gazda Jocurilor Olimpice și a produs mari atleți ca Paavo Nurmi, care a devenit un simbol universal. Ce rol considerați că joacă sportul pentru moralul națiunii și, mai ales, pentru elevarea tineretului finlandez?

— Sportul este o mișcare de tineret, dintre cele mai puternice, prin conținutul educativ și prin exprimarea lui stimulativă, spectaculoasă, mișcare ce în felul ei alcătuiește o verigă de legătură între popoarele lumii. În țara noastră, în Finlanda, ca și pretutindeni, sportul are o mare valoare pedagogică. Colectivitatea sportivă trebuie să persevereze temeinic, neabătut, cu convingere nestrămutată și, aș adăuga, chiar cu pasiune, fără de care nimic nu e înălțător. Căci numai astfel pot fi biruite greutățile inerente oricărei acțiuni omenești, — omul trebuind să se dăruiască luptei sportive în care e angajat, cu toată ardoarea, cu toată convingerea, cu toate resursele sale de acționare. Adevăratul sportiv, consacrat nu de performanțe conjuncturale, ci de crezul, de mentalitatea, de orientarea și de atitudinea lui leală, se cuvine să se dăruiască total luptei sportive și să știe să rămînă modest la propriile sale succese, să primească eșecurile cu demnitate și cu încrederea că dintr-o înfrîngere se naște viitoarea victorie. Dar și într-un caz, ca și în celălalt, să lupte, să lupte neprihănit. Sportul — acest prețios factor educativ — dezvoltă caracterul, în aceeași măsură în care își împlinește marile prerogative de întreținere a unei valoroase condiții fizice.

★

Acum o jumătate de veac, tînărul Urho Kekkonen deținea, la vîrsta de 20 de ani, 5 recorduri regionale, iar la 24 de ani reușea la triplusalt performanțe care constituiau recorduri mondiale neoficiale ale timpurilor. Sprinter și totodată alergător pe distanțe medii, săritor în lungime, în înălțime și la triplusalt, performer în cursele cu obstacole și, în sfîrșit, aruncător de disc, ciocan și greutate, Urho Kekkonen s-a dovedit în anotimpul zăpezilor și un schior cu mari resurse.

Într-o discuție cu faimosul Gunder Hägg — atletul suedez care a ținut afișul sportiv între 1941 și 1945, realizator a nu mai puțin de 13 recorduri mondiale —, Urho Kekkonen a răspuns unor întrebări pe care fostul atlet, devenit ziarist, i le adresa atunci pentru publicațiile la care colabora, afirmînd că orice om trebuie să dedice o oră pe zi exercițiului fizic. Iar despre sport, a răspuns că el **e o mare plăcere la tinerețe și o necesitate la bătrînețe. El asigură o zveltețe care întreține, în egală măsură, energia atletică și mobilitatea spirituală.**

În încheierea interviului ce a binevoit să ni-l acorde, în exclusivitate pentru ziarul „SPORTUL", președintele Urho Kekkonen a adresat în scris un mesaj pentru tineretul sportiv din România, pe o fotografie a sa care îl redă angajat într-o cursă de schi în exercițiile cu care-și începe diminețile, mesaj pe care-l reproducem ca atare.

V. FIROIU

ÎNCĂ ÎN SECOLUL TRECUT

„ALERGARILE DE PATINORI DIN CIȘMIGIU"

Patinajul, ca „sport de plezir" se practică în țara noastră de mai bine de o sută de ani. Prima mențiune certă referitoare la existența sa o găsim în presa Capitalei din anul 1864. Este vorba de un foarte reușit desen apărut în revista umoristică AGHIUȚĂ (26 ianuarie 1864) sub titlul **Petrecerea din Cișmegiu**; un patinator a căzut pe gheață, iar celălalt, aflat lîngă el îi spune: **trebuia să-ți pui patinele nu la picioare.** Așadar pe lacul Cișmigiu se făceau petreceri de iarnă în vremea aceea și se patina.

PRIMELE ÎNJGHEBĂRI

Urmărind mai departe presa Capitalei din a doua jumătate a secolului trecut, aflăm amănunte interesante și despre primele întreceri de patinaj. Iată o scurtă relatare, apărută în revista SPORTUL, la 1 februarie 1880: „Cine, în iarna aceasta, mergînd pe lacul Cișmigiu, nu a admirat acel tablou, unde doamne, domnișoare și domni, patinînd, se întreceau prin figuri, ce făceau pe gheață? Sîntem veseli că a început a prinde rădăcini la noi această instituțiune care pe lîngă plăcerea și mulțumirea ce produce, este unul din esercițiile salutare corpului"

Cu un an mai înainte primăria Capitalei înjghebase prima organizare a patinajului, contractînd (în 1879) concesionarea gheții din Cișmigiu, cu clauza specială ca: „...jumătate să fie pentru patinagiu și jumătate pentru tăiere și depozitare, ca să se acopere nevoile de vară ale orașului". Mult mai tîrziu — în 1895 — acea jumătate de gheață rezervată „pleziriștilor" era dată în exploatare, cu taxă de intrare, pentru uzul patinatorilor fiind gata construit și dat în folosință „un pavilion mare, cu 7 uși, 6 ferestre obișnuite și 12 mai mici"

Petrecerea din Cișmegiu

CEI DINTÎI CAMPIONI

La 9/22 ianuarie 1883 a fost organizată în Cișmigiu prima întrecere „oficială" de patinaj, la ea participînd treisprezece „ași" ai timpului. Iată lista cîștigătorilor și a trofeurilor distribuite: 1. Alergarea mică (ocolul lacului o singură dată), Tilică Orăscu, un port-tabac de bronz; 2. Figuri, L. Eduard, un ceasornic de aur; 3. Vînătoarea drapelului, același temerar Tilică Orăscu, un tablou; 4. Alergarea de fond (de trei ori înconjurul lacului), N. Cuțarida, un vas de bronz. Cea mai pasionantă întrecere a fost vînătoarea drapelului, care consta din înconjurul, de două ori, al lacului, cu un drapel în mînă, alergătorii ferindu-se unii de alții ca să nu li se ia drapelele. Bravul cronicar care ne descrie aceste întreceri ne dă și timpul realizat de alergători, la fiecare cursă, dar uită să ne indice distanțele parcurse, așa încît nu putem afla vitezele realizate de iluștrii pionieri ai patinajului românesc.

Întrecerea aceasta a atras (împreună cu muzica militară care a cîntat toată ziua) peste două mii de spectatori „dintre care 1 700 cu bilete plătite", deci patinajul a fost îndrăgit de bucureșteni chiar de la început.

Ion MUNTEANU

SPORTUL MAGAZIN

meditații inocente

Gilbert Bécaud, într-unul din acele inimitabile cîntece ale sale, cere să fie crezut că, în fond, din tot și toate, important e trandafirul. Personal, îl cred din suflet. Da, important e trandafirul, la alt mod de simbol a spus-o și Saint-Exupéry, în acest vis a trăit și ciudatul Meaulnes al nu mai puțin ciudatului Alain Fournier, pentru un astfel de trandafir și-a dat întristata-i viață și prințul jutlandez al Elsenorului de-acum cincisprezece secole; poate trandafirul acesta pierdut îl caută cu ardoare și oamenii, în revenirea lor spre stele. De acord, o să mi se spună: dar unde țintiți matale? Ia-o cu plebiscitul și lasă fasoanele subțiri, am mai văzut noi de-ăștia care le știu pe toate și fac caz de ce și cîte știu. Iertați-mă, în duminica asta caut și eu un trandafir oarecum pierdut, chiar dacă nu este acela al lui Bécaud sau al celebrităților înșirate mai sus. Și vinovate sînt numai revistele de la Sf. Sava de care v-am mai vorbit. Fiindcă, oricît am făcut eu pe grozavul, am răsfoit paginile trimise de nea Teniță întîi cu rutină, apoi m-am oprit, le-am reluat, m-am oprit iar. N-aș vrea să fiu înțeles greșit: trecutul, ca orice trecut, e... trecut, Domnul cu el, mortul de la groapă nu se mai întoarce. Mi-am continuat însă o visare spre prezent și am poposit în mijlocul acestui prezent, înconjurat de umbrele încă vii ale unor adolescenți, care, unul cîte unul, s-au ridicat dintre paginile tipărite odinioară, mi-au zîmbit încurajator și, așa, fără cuvinte, au stat de vorbă cu mine ca pe vremuri, doar prin undele extrem de înduioșătoare ale aducerilor aminte.

Cu umbrele acestea de braț, m-am amestecat cu altele și altele... ia te uită, sună goarna de masă în curtea bătută cu pietriș mărunt de la școala de ofițeri rezervă Nr. 1 din Ploiești: tropăitul bocancilor pe treptele companiilor, spre ciorba de praz cu carne de cal și sfînta, binecuvîntata fasole, pare năvala unei turme de bizoni în preeriile lui Karl May sau Zanè Grey. Mergem cîntînd vitejește spre ciorba din sala de mese, și pe drum, din zece-n zece metri facem și cîte o sută de culcări, probabil ca să ni se deschidă pofta de mîncare. Pe urmă pornim în marș pînă la barierele Cîmpinei — și toți avem în piept un singur trandafir, din punctul nostru de vedere în acel război nefericit, mai important decît orice pe lume: tinerețea noastră. Cîntăm fără prea multă convingere povestea vulturului coborît din munte să ne spună confidențial că sîntem români și eroi, gîndindu-ne la cantilena, de astă dată a unei columbe dezabuzate, plimbîndu-și răzvrătirile de aventurier alături de prietenul lui mai vîrstnic, Paul Verlaine, prin Parisul tuturor răzvrătirilor... Dulce tinerețe / robită oricui, / din delicatețe / viața mi-o pierdui... (Rimbaud, Cîntec din cel mai înalt turn). Dimineața, cînd ne-ntoarcem, sîntem vineți de praf și osteneală. Cîntăm iar, mîncăm iar ciorbă de praz, onorați la felul doi cu iahnie de prune asezonată cu carne de cal. (Ciorba n-avusese carne, ci doar o murătură la doi elevi).

...Da, băieți. Și alături de mine, mîncînd ciorbele astea Z. B., prunele și marmelada de dovleac (50 de grame de cap de căciulă la „gustarea" de dimineață), mîncau cu același și neschimbat trandafir în piept toți acei amici ai mei, azi cu părul mai rărit și încărunțit, care chiar dacă nu proveneau de pe băncile Sfîntului Sava, proveneau de pe băncile altor licee și facultăți, licee și facultăți comune unor tineri care învățau și făceau și sport de dragul sportului și al precarelor cluburi unde erau legitimați: iată silueta de turn de control aviatic a lui Nuți Fălcoianu, obrazul totdeauna ras proaspăt și very distinguished, un obraz de gentleman de City, al lui Pepelea, iată și zîmbetul limpede al încheietorului de pluton, elevul-plotonier t.r. Anghelache, (exact zîmbetul cu care marca goluri pe „Unirea Tricolor"), dinții albi și vocea specială a lui Didi Dănilă, umerii lui Pîrcălăbescu, picioarele arcuite ale lui Mișu Condeescu... primii care-mi vin în minte. Și mai erau atîția! Studenți, licențiați, elevi, normaliști. Aveam și patru doctori: în litere și filosofie, matematică și... în teologie. (Zău!)

Acesta a fost rostul pledoariei mele pentru trandafirul de azi al lui Bécaud, trandafir existînd și ieri și alaltăieri, fiindcă trandafirii se pot ofili, dar cresc alții în loc, din aceleași rădăcini, nu? Sigur că o viață se poate pierde și „par delicatesse". Nea Teniță, (care, am mai spus-o, e un dulce vrăjitor), mi-a atras atenția că ar fi păcat să se-ntîmple așa. Și eu țin cu nea Teniță, n-am încotro. Și-i mulțumesc pentru revistele în care am găsit scrise cu acuratețe pe ultimele pagini, rezultate ce nu pot decît să facă o mare cinste mișcării sportive actuale din țara noastră. Dacă cineva cîntă: Merci, Bécaud, eu spun tare: Merci, nea Teniță.

Al. STRUȚEANU

RĂSPUNDE Ion Poștașu

N. MIRESCU — București. Boblet este denumirea folosită în ultimul timp pentru bobul de două persoane. Nu este un termen... oficial, dar el este tot mai mult uzitat în limbajul micii familii a bobului internațional.

SABIN BOCHIȘ — Dej. Mircea Lucescu, căpitanul echipei noastre naționale de fotbal, a absolvit A.S.E.-ul. Specialitatea: Comerțul exterior.

DAN B. — Cluj. Între noi și Mexic este o diferență de fus orar de 8 ore. Cînd la București este ora 0, la Ciudad de Mexico, unii nici n-au terminat cu masa de prînz, fiind ora 16 a aceleiași zile.

DUMITRU ALDEA — Galați. Dintre „Spectacolele El Mundial '70", am ales: San Salvador: „Prea mic pentru un război atît de mare". Grupa a III-a: „Discuție bărbătească". C.M. pentru Anglia: „O chestiune de onoare".

A. TELEKY — Cluj. „M-am adresat cu aceeași rugăminte, atît Federației române de fotbal, cît și Federației engleze („The Football Association"). Ghiciți care din ele nu mi-a răspuns?". E o întrebare prea ușoară: bineînțeles, Federația română! După cîte sînt informat, este în curs de execuție o nouă insignă a federației noastre de specialitate. Să sperăm că iubitorii de fotbal o vor putea obține (firește, contra cost), fie adresîndu-se federației (și primind răspuns!), fie Clubului suporterilor echipei naționale de fotbal.

VICTORIA GETA RADU — București. „Îmi place fotbalul mai mult ca orice pe lumea aceasta! Știți de cînd îl practic? De la 8 ani (acum am 17)". După ce ne faceți această mărturisire, vă exprimați dorința de a juca în echipa feminină de fotbal a clubului Rapid. Cu o asemenea vechime și experiență în fotbal, ați putea juca și în echipa de băieți! În orice caz, adresați-vă clubului Rapid, cu care am și vorbit în legătură cu ceea ce m-ați rugat. Antrenorul echipei feminine este fostul internațional, Micky Mihăilescu. Dar, să vă dau și adresa clubului: șoseaua Giulești nr. 18.

ȘTEFAN BUZATU — Satul Moțăței. Vreți să deveniți membru cotizant al clubului dv. favorit, Steaua? Adresați-vă clubului, București, strada Plevnei 114. Poate că aveți noroc și vi se primește cotizația! Păcat că nu ia ființă și un club... Ion Poștașu. Vă asigur că nici unul dintre cei care și-ar exprima dorința de a deveni membru cotizant, n-ar rămîne fără răspuns!

Ilustrații: N. CLAUDIU

BRUMEL SĂRITORUL COSMIC

GOANA DUPĂ RECORD

● Încercări zadarnice ● Minsk, Zürich, Los Angeles, Kiev ● Alarmă!

În sezonul olimpic, Brumel a început o goană nebună după record. A avut o iarnă turbată, a acumulat atîta forță încît nu mai încăpea în el și s-a năpustit pur și simplu în sectorul de sărituri. Primăvara, timpuriu, a avut — e drept — un accident: i s-a îmbolnăvit din nou genunchiul, lucru care se întîmplă destul de des săritorilor în înălțime. A încercat să-l lecuiască, dar n-a reușit. Atunci a început din nou să sară, în ciuda durerii. Și sărea destul de bine.

Îmi amintesc de primele sale întreceri din anul 1964. La Minsk, cu prilejul meciului de primăvară al orașelor și republicilor socialiste sovietice am plecat împreună cu automobilul lui. Brumel a stat aproape 24 de ore la volan (nici eu, nici Marina nu știm să conducem mașina), s-a odihnit în scurte popasuri, am luat un prînz frugal și am făcut o partidă de șah. Eram îngrijorat pentru Valeri, mă gîndeam că o să obosească și n-o să poată sări bine. Dar el, a doua zi, a trecut cu ușurință 2,23 m și a cerut ca ștacheta să fie ridicată la înălțimea record de 2,29 m. Pe care, însă, nu a reușit s-o învingă.

Apoi, împreună cu Bolotnikov și Ter-Ovanesian a plecat în Elveția. Printre adversarii săi s-a numărat și polonezul Czernik. Brumel avea o mare stimă pentru acest săritor. Czernik s-a ținut bine, dar s-a oprit la 2,16 m. Valeri a trecut 2,24. Recordul rămînea, însă, în picioare.

Dar Brumel nu s-a dat bătut. Era ferm convins că va bate recordul la Los Angeles, la „meciul giganților". Faimosul „smog", care făcea atîta sînge rău multor atleți, nu îl afecta cu nimic, din contra, se pare că îl influența în bine. La unul din antrenamentele de la Los Angeles, a încercat tartanul, un nou material care tocmai apăruse. I-a plăcut foarte mult.

— Dacă vreți, putem să acoperim cu tartan sectorul de sărituri, i-au propus organizatorii meciului.

— Desigur, răspunse Brumel, însă reveni imediat. Dar este, oare, recunoscut tartanul de către Federația internațională?

— Deocamdată, nu.

— Atunci nu-mi trebuie. O să sar pe zgură.

„Voi doborî recordul — se gîndea el în sinea sa — și din cauza tartanului nu-l vor omologa". Era atît de bine pregătit, încît nici o clipă nu se îndoia de succes. Cu toate acestea, a sărit doar... 2,23 m.

Nicicum nu reușea să-și îmbunătățească performanța.

— Genunchiul? l-am întrebat eu atunci. Nu-ți ajunge viteza? Nu ești în bună dispoziție?

— Ba, totul e în ordine, răspunse Brumel. Pur și simplu este foarte greu să sări la asemenea înălțimi.

Spre sfîrșitul verii a făcut o nouă încercare, la Kiev. 2,24 m. Și atunci, Brumel a înțeles, dintr-o dată, că nu va reuși să doboare recordul în acel sezon. Mai mult, simțea că seria starturilor la înălțimi maxime l-a obosit, l-a luat din forță și din prospețime. Între timp, pînă la Jocurile Olimpice rămăsese foarte puțin.

Zîmbea, cînd dădea interviuri, dar cu el însuși era foarte sincer: „Pot să pierd la Olimpiadă. Thomas știe că o să-mi ies din formă, iar el s-a antrenat undeva, neștiut de nimeni, tot sezonul". Astfel s-a dat alarma.

● Se confirmă temerile ● Un spectacol dramatic pe stadionul olimpic ● Și, totuși, victorie!

În august, Brumel a pierdut pentru prima oară, în ultimii ani, campionatul U.R.S.S. A sărit aceeași înălțime (2,17 m) cu Robert Savlakadze, apărut de undeva din umbră, dar a fost învins la numărul încercărilor. După două săptămîni, Brumel iar a fost învins de Robert. La Tokio, la Olimpiadă, a sosit, deci, într-o dispoziție foarte proastă.

Era cît pe aci să se prăbușească la întrecerile de calificare. Caraghios lucru: a doborît de două ori la înălțimea „puerilă" de 2,03 m. Savlakadze a venit spre sector, fără să mai înțeleagă nimic:

— Ce, ai înnebunit? — se răsti la el într-un amestec de rusă și gruzină.

Valeri s-a recules și a sărit într-o ultimă și disperată încercare. Aproape că a albit în acele clipe.

Dar seara, în finală, nimeni nu a băgat de seamă că Brumel nu se află în formă. La înălțimea de 2,18 m au rămas doar Thomas cu el, Brumel conducînd la numărul de încercări.

Valeri l-a prețuit totdeauna pe John Thomas. Americanul avea atunci moralul fracturat, acasă era deseori învins de atleți mai tineri, dar Valeri afirma, cu toate acestea:

— Thomas e un săritor de superclasă și la Olimpiadă îmi va fi concurentul principal. Cu ceilalți o să mă descurc mai ușor.

În realitate, în toți acești ani Brumel s-a întrecut numai cu Thomas. Alți adversari nu avea, și lumea sportivă urmărea cu un interes uriaș acest duel al giganților. Brumel a pierdut o singură dată la John, în timpul unuia din turneele sale de iarnă în S.U.A. În același turneu, l-a învins, însă, de două ori pe Thomas.

La Tokio, ambii au sărit 2,18 m și la această înălțime și-au irosit toate forțele.

Thomas, ca un sportiv adevărat, a zîmbit și l-a felicitat pe Brumel. Dar cuvintele sale erau foarte triste:

— Finish for me! Gata, abandonez sportul!

Și l-a abandonat...

● Un an de starturi liniștite ● 2,19 m cel mai bun rezultat ● Pauză după Paris

După Olimpiadă, Brumel și-a îngăduit o pauză de un an întreg. Este adevărat că la antrenamente nu se cruța, dar nu a mai asaltat recordurile și a hotărît să-și odihnească genunchiul bolnav și să participe numai în cazuri excepționale la concursuri. A luat primul start de-abia în iulie și a sărit doar 2,15 m. În meciul cu americanii, disputat de data aceasta la Kiev, a cîștigat cu rezultatul de 2,18 m. Cea mai bună săritură a lui Brumel în sezonul 1965 a fost de 2,19 m, un rezultat modest pentru el. Merită să povestim despre ea.

În vară, Valeri s-a îmbolnăvit de gripă. Timp de o săptămînă a zăcut cu temperatură mare. În acest timp, selecționata U.R.S.S. trebuia să plece la Oslo, la „Cupa Europei", iar Viktor Bolșov, din nu știu ce motive, nu a putut să-l înlocuiască pe lider. A trebuit, așadar, să plece.

Cu două zile înainte de start, Brumel se perpelea în călduri. L-a vindecat discobolul Kim Buhanțev, medic de profesie. A venit la el în cameră, a turnat ceva într-un pahar și i-a spus:

— Hai, înghite mixtura asta!

Bolnavul bău și oftă: „Zubrovkă, vodcă veritabilă!"

— Nu te certa cu doctorii, răcni Buhanțev și umplu din nou paharul. După care îl înveli pe Brumel cu două plăpumi și plecă, urîndu-i noapte bună. Dimineața, Valeri era proaspăt, sănătos. Și pînă atunci, două săptămîni, băgaseră în el numai penicilină... A sărit 2,19 m!

În toamnă, Brumel a simțit că este din nou gata de luptă. La începutul lui octombrie, s-a întors de la Paris, unde a cîștigat întrecerea săritorilor la meciul de atletism Franța — U.R.S.S. A doua zi după sosire, a făcut un antrenament și s-a simțit atît de bine încît s-a gîndit: „Sezonul nu s-a terminat. Doar și înainte am reușit să bat recordul toamna".

Nici nu bănuia că peste două zile va trebui să ia o lungă pauză, nu pentru o lună, nu pentru două, ci pentru ani...

● Accident ● Gînduri înainte de operație ● „Numai să nu-mi taie piciorul"

La 5 octombrie 1965, seara tîrziu, pe șoseaua Iauzka, alunecoasă din cauza ploii, s-a răsturnat o motocicletă. Conducătoarea vehiculului, o studentă, pe nume Tamara, o motociclistă cu experiență, s-a ales cu cîteva zgîrieturi; pasagerul, în schimb, Valeri Brumel, și-a strivit piciorul sub mașină.

Valeri și-a revenit destul de repede. „Piciorul de bătaie!" — îi trecu prin cap. Nu s-a hotărît dintr-o dată să-și privească piciorul stîng. „E întreg!" Își îndreptă privirea, apoi, spre cel drept și era gata să-și piardă din nou cunoștința: de după genunchi se vedea o bucată albă de os.

Un „Zaporojeț", care trecea întîmplător la acea oră, l-a dus pe campionul rănit la spitalul de urgență „Sklifosovski" din Moscova.

Brumel pierduse mult sînge, se simțea foarte rău, avea dureri teribile. Și totuși îi întreba pe medici, pe surori: „Îmi veți salva piciorul? Nu o să-l tăiați?" „Nu-ți pierde speranța", îi răspundeau. „În curînd va sosi un traumatolog cu experiență".

Operația se anunța atît de dificilă, încît chirurgul de gardă, neîndrăznind să riște, i-a telefonat acasă chirurgului-șef, Ivan Ivanovici Kucerenko. Acela a sosit imediat, nici nu l-a privit măcar pe Valeri, s-a uitat doar la piciorul accidentat și încruntîndu-se i-a spus: „Fii liniștit! Totul va fi în ordine". Dar Kucerenko și-a dat seama imediat că e vorba de un caz foarte, foarte grav.

În așteptarea operației, Brumel se gîndea. Se gîndea că obosise, că se săturase de sport, de călătorii, de întreceri, de antrenamente. Nu atît corpul, cît — mai ales — nervii lui voiau odihnă, liniște. El, la fiecare întrecere căuta nu victoria (putea să cîștige fără eforturi prea mari) ci rezultatul. Lui i se cereau mult mai multe lucruri decît unui săritor obișnuit, i se cerea totul. Și asta l-a costat. L-a supus unei încordări nervoase supraomenești. Nu degeaba începuse să se gîndească de la un timp: „O să sar 2 metri 30 și după asta o să dau dracului sportul!.. Dar acum va trebui să amîn doi metri treizeci. Poate că tot răul e spre bine. O să stau în spital, două-trei luni, o să mă odihnesc, n-o să mă mai doară genunchiul, voi dori din nou să mă întrec. Numai să nu-mi taie piciorul..."

În acele clipe, Ivan Ivanovici Kucerenko se întreba dacă este nevoie într-adevăr de o amputație. Șansele erau infime pentru pacient.

Brumel nu știa la ce se gîndește Kucerenko și nici nu putea să-i vadă fața, fiindcă anestezistul îi pusese masca. A adormit. S-a trezit tîrziu, ziua următoare. Cînd s-a deșteptat nu știa dacă are două picioare sau unul...

Aleksei SREBNIȚKI

(Va urma)